

LAPSISSA ON TULEVAISUUS – YHTEINEN HYVINVOINTIMME

Pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan perustana on yhteisö, joka tarjoaa vapautta, turvaa ja mahdollisuuksia niin yksilöille kuin perheillekin.

Tämän kulmakivenä on kaikkien lasten oikeus hyvään lapsuuteen ja nuoruuteen. Pohjoismaisen hyvinvointipolitiikan tavoitteena on ollut lasten yhdenvertainen tukeminen, ja tätä politiikkaa on toteutettu onnistuneesti. Viime vuosikymmeninä tilanne on kuitenkin huonontunut useilla eri aloilla.

Eriarvoisuuden lisääntyminen on johtanut siihen, että yhä useammat lapset elävät köyhyydessä ja syrjäytyvät sosiaalisesti. Tämä koskee etenkin pienituloisten vanhempien lapsia. Yksinhuoltajien – useimmiten äitien – ja ulkomaalaistaustaisten vanhempien on nykyään yhä vaikeampi elättää itsensä. Taloudellinen perhepolitiikka ja huono-osaisten tueksi tarkoitettu viimeinen turvaverkko ovat jääneet kehityksestä jälkeen. Tämä heikentää nuorten elinehtoja ja vaikuttaa heihin myös aikuisiässä.

Perhe kärsii epävarmoista työsuhteista ja epäsäännöllisistä työajoista. Samalla segregatio lisääntyy. Luokkatausta ja eri koulujen väliset erot vaikuttavat yhä enemmän lasten koulumenestykseen. Myös lasten terveydenhuollossa on suuria puutteita, ja yhä useammat nuoret oireilevat psyykkisesti.

Lisäksi olemme joutuneet viime vuosikymmeninä todistamaan hyvinvointipolitiikan suunnanmuutosta, jossa hyvinvointisektorin resursseja on leikattu ja voitto tavoitteleville yksityisille markkinaratkaisuille on raivattu yhä enemmän tilaa.

Nyt onkin tullut aika kehittää entistä kokonaisvaltaisempaa ja offensiivisempaa pohjoismaista politiikkaa, jonka avulla edistetään kaikkien lasten oikeutta hyvään lapsuuteen ja nuoruuteen. SAMAK esittää Pohjoismaiden poliitikoille seuraavat vaatimukset:

- Kehittäkää perhepolitiikkaa. Parantakaa perheiden toimeentulomahdollisuuksia. Torjuka lasten köyhyyttä entistä ponnekkaammin.
- Luokaa yhdenvertainen koulu ja varhaiskasvatus. Tarjotkaa kaikille lapsille yhtäläiset oppimismahdollisuudet lähtökohdista riippumatta. Jakakaa resursseja kouluille ja varhaiskasvatukseen lasten tarpeiden pohjalta. Antakaa kaikille lapsille oikeus stimuloivaan, mielekkääseen vapaa-ajantoimintaan. Estäkää voiton tavoittelu.
- Priorisoikaa lasten mielenterveyttä. Ohjatkaa lisäresursseja ehkäisevään sosiaalityöhön, mielenterveystyöhön ja terveydenhoitoon.
- Vahvistakaa tasa-arvopolitiikkaa. Kaikilla, niin miehillä kuin naisillakin, tulee olla mahdollisuus työn ja vanhemmuuden yhdistämiseen.
- Torjuka epävarmoja työpaikkoja ja työsuhteita. Kaikilla tulee olla mahdollisuus ansaita elantonsa turvallisessa työsuhteessa ja hyvässä fyysisessä ja psykososiaalisessa työympäristössä.

Hyväksytty 28.–29. tammikuuta 2019 Helsingissä pidetyssä SAMAKin vuosikokouksessa ennen 23.–26. toukokuuta 2019 pidettäviä Euroopan parlamentin vaaleja, uuden Euroopan komission valintaa ja 1. heinäkuuta 2019 alkavaa Suomen EU-puheenjohtajakautta.